

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5To/6/2019
Identifikačné číslo spisu:	9516100160
Dátum vydania rozhodnutia:	21.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:9516100160.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obžalovanej N.. Z. W. pre zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe spolupáchateľstvom podľa § 266 ods. 1, ods. X písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák., prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 21. novembra 2019 v Bratislave odvolania prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovanej N.. Z. W. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 10. apríla 2019, sp. zn. PK-2T/24/2016, a takto

rozhodol:

I.) Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

II.) Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaná

N.. Z. W., rodená L., narodená XX. T. XXXX v V., trvale bytom G. XXX, XXX XX Y.

j e v i n n á , ž e

v dobe od 16. mája 2007 do 23. júla 2007 v Rudníku, okres Košice - okolie, v Košiciach a na ďalších nezistených miestach v Slovenskej republike, v procese verejného obstarávania pri zadávaní nadlimitnej zákazky na poskytnutie neprioritných služieb postupom zadávania podprahovej zákazky podľa § 25 ods. 2 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30. júna 2008 (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z.“) s predmetom zákazky: Informačné a vzdelávacie aktivity, poskytovanie právnych, tlmočnických a prekladateľských služieb na zabezpečenie prípravy a implementácie operačných programov v gescii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „MVaRR SR“), propagácia a reklama implementácie operačných programov a súvisiacich odborných školení, konferencií a workshopov, zabezpečenie procesu verejného obstarávania, ktoré vyhlásil verejný obstarávateľ Slovenská republika zastúpená MVaRR SR,

ako špecialistka s odbornou spôsobilosťou vo verejnom obstarávaní zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na Úrade pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“), prostredníctvom elektronickej komunikácie so zamestnankyňou ÚVO spolupracujúcou s osobami právoplatne odsúdenými v spojitosti s týmto verejným obstarávaním, i keď na základe údajov vyplývajúcich z elektronických súborov, ktoré

od tejto spolupracujúcej osoby prijala elektronickou poštou, bola uzrozumená s tým, že pôjde o obstaranie služieb nadlimitnej hodnoty, že verejné obstarávanie bude realizované postupom podprahovej zákazky a jeho víťazná skupina je vopred určená,

poskytovala odborné poradenstvo, pripomienkovala a upravovala elektronické dokumenty, ktoré boli následne použité v tomto verejnom obstarávaní pri vypracovaní Harmonogramu procesu verejného obstarávania, Výzvy na predkladanie ponúk, Súťažných podkladov a Vyhlásenia o mlčanlivosti; zároveň vytvorila formuláre dokumentov: Menovanie komisie na vyhodnotenie ponúk doručených do súťaže s dátumom 30. mája 2007, Pozvánka na zasadnutie hodnotiacej komisie s dátumom 31. mája 2007, Prezenčná listina z verejného otvárania obálok s ponukami doručenými do súťaže s dátumom 4. júna 2007 o 11:00 hod., Čestné vyhlásenie člena komisie na vyhodnotenie ponúk, Zápisnica z otvárania ponúk doručených do súťaže s dátumom 4. júna 2007 o 11:10 hod., Zápisnica z otvárania obálok s ponukami, Hodnotiaca tabuľka členov komisie, Zápisnica z vyhodnotenia ponúk doručených do súťaže, Príloha č. 1 k zápisnici z vyhodnotenia ponúk so zoznamom uchádzačov, Sumárna hodnotiaca tabuľka, Oznámenie výsledku súťaže ZAMEDIA s. r. o., Oznámenie o výsledku verejného obstarávania nadlimitnej zákazky, Oznámenie o výsledku verejného obstarávania Európskej komisii s dátumom 17. júla 2007, Oznámenie o výsledku verejného obstarávania ÚVO s dátumom 18. júla 2007,

pričom následne udelila súhlas na použitie svojho mena ako odborne spôsobilej osoby na verejné obstarávanie v Oznámení o výsledku verejného obstarávania nadlimitnej zákazky, potom úplnosť tejto listiny obsahujúcej jej meno a registračné číslo Š0008-01-2001, počet prijatých ponúk, označenie dodávateľa a celkovú konečnú hodnotu zákazky v sume 3.601.456.369 Sk skontrolovala, čím umožnila, aby táto listina bola dňa 23. júla 2007 v súlade s nariadením komisie (ES) č. 1564/2005 odoslaná Európskej komisii a vysúťažené služby boli financované zo zdrojov Európskej únie;

následne po skončení procesu verejného obstarávania v mesiaci december 2007 v priestoroch MVarR SR v Bratislave podpísala Vyhlásenie o mlčanlivosti datované dňom 11. mája 2007 a Súťažné podklady s dátumom 16. mája 2007, predstierajúc, že ako odborne spôsobilá osoba potvrdzuje súlad Súťažných podkladov so zákonom č. 25/2006 Z. z.;

a týmto konaním sa aktívne zúčastnila na zločine machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. k § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák., za ktorý boli rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. novembra 2018, sp. zn. 5 To 2/2018, právoplatne odsúdení N.. T. Y., narodený XX. K. XXXX a N.. L.. N. P., narodený XX. T. XXXX, ktorí tento zločin spáchali tým, že

od mája 2007 do 23. júla 2007 v Bratislave obžalovaný N.. T. Y. vo funkcii ministra výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky so zodpovednosťou za činnosť tohto ministerstva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení účinnom do 31. októbra 2007 (ďalej len „zákon č. 575/2001 Z. z.“), obžalovaný N.. L.. N. P. vo funkcii generálneho riaditeľa Agentúry na podporu regionálneho rozvoja - sekcie Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „APRR“) a ďalšie osoby v procese verejného obstarávania pri zadávaní nadlimitnej zákazky na poskytnutie neprioritných služieb postupom zadávania podprahovej zákazky podľa § 25 ods. 2 zákona č. 25/2006 Z. z. s predmetom zákazky: informačné a vzdelávacie aktivity, poskytovanie právnych, tlmočnických a prekladateľských služieb na zabezpečenie prípravy a implementácie operačných programov v gescii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, propagácia a reklama implementácie operačných programov a súvisiacich odborných školení, konferencií a workshopov, zabezpečenie procesu verejného obstarávania, ktoré vyhlásil verejný obstarávateľ Slovenská republika zastúpená MVarR SR,

v rozpore s § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 25/2006 Z. z. vytvorili podmienky pre vopred vybraného uchádzača - obchodné spoločnosti ZAMEDIA, s. r. o., Žilina (ďalej len „ZAMEDIA“), CONSULTING & MANAGEMENT, s. r. o., Bratislava (ďalej len „C & M“), European Consultants Organisation s. p. r. l. so sídlom v Belgicku (ďalej len „ECO3“) a avocat s. r. o., Bratislava (ďalej len „avocat“), uchádzajúce

sa o predmetnú zákazku v celkovej hodnote 3.601.456.369,00 Sk (v prepočte 97.601.421,00 €) ako KONZORCIUM na základe zmluvy o združení, pritom osoby konajúce pre spoločnosť avocat v tom čase vykonávali v priestoroch sídla verejného obstarávateľa svoju pracovnú činnosť na základe zmluvy s MVaRR SR o poskytovaní služieb a osoby zástupcov spoločností ZAMEDIA a avocat boli obžalovaným N.. T. Y. a N.. L.. N. P. dlhodobo známe;

a to tak, že po vzájomnej dohode a za vzájomnej súčinnosti obžalovaný N.. T. Y. ako osoba zodpovedná za činnosť ministerstva a obžalovaný N.. L.. N. P. ako zodpovedná a kontaktná osoba verejného obstarávateľa, ktorá verejné obstarávanie organizovala, v rozpore s § 116 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z. vedomo nezabezpečili pre činnosti vykonávané vo verejnom obstarávaní odborne spôsobilú osobu, obišli Odbor systémovej podpory a Oddelenie verejného obstarávania ako organizačné útvary, ktoré v rámci celého MVaRR SR organizačne zabezpečujú obstarávanie a v rozpore s § 99 ods. 3 zákona č. 25/2006 Z. z. vôbec neuverejnili Výzvu na predkladanie ponúk, pričom v rozpore so skutočnosťou deklarovali ako miesto jej zverejnenia informačnú tabuľu na I. poschodí budovy ministerstva, a to v období štyroch pracovných dní - od 17. do 22. mája 2007, čím znemožnili účasť vo verejnej súťaži neobmedzenému počtu uchádzačov a záujemcov, v dôsledku čoho sa KONZORCIUM stalo jediným súťažiteľom v takto „vyhlásenom“ verejnom obstarávaní;

následne obžalovaný N.. T. Y. v rozpore s § 40 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z. vymenoval obžalovaného N.. L.. N. P. za predsedu a dvoch im podriadených zamestnancov MVaRR SR za členov komisie na vyhodnotenie ponúk, i keď tieto osoby nemali odbornú spôsobilosť na túto činnosť; takto vymenovaná komisia v čase odlišnom od deklarovaného 4. júna 2007 v kancelárii obžalovaného N.. L.. N. P. túto jedinou ponuku predloženú KONZORCIOM a vylúčenú z hodnotenia na základe kritéria ekonomicky najvýhodnejšej ponuky alebo kritéria najnižšej ceny v zmysle § 35 zákona č. 25/2006 Z. z. vyhodnotila ako úspešnú, i keď v rozpore s § 99 ods. 1 písm. g) zákona č. 25/2006 Z. z. ponuka nespĺňala kritéria uvedené vo Výzve na predkladanie ponúk, pretože

- dodávateľ ECO3 nepredložil doklad, že nemá daňové nedoplatky na dani z príjmov, a tým nepreukázal osobné postavenie uchádzača podľa § 26 ods. 1 písm. e) zákona č. 25/2006 Z. z. a bodu 1.1.5. časti A2 Súťažných podkladov,
- dodávateľ ZAMEDIA nepredložil vyjadrenie banky, že nebol v predchádzajúcich troch rokoch v nepovolenom debete, a tým nepreukázal finančné a ekonomické postavenie podľa § 27 ods. 1 písm. a) zákona č. 25/2006 Z. z. a bodu 2.2.2 časti A2 Súťažných podkladov,
- v ponuke bolo stanovené, že celková suma odmeny nezahŕňa náklady a hotové výdavky vynaložené alebo zabezpečené zo strany KONZORCIA pri plnení jeho záväzkov stanovených zmluvou, pričom podľa bodu 1.2 časti B.2 Súťažných podkladov jednotkové ceny bez DPH za predmet zákazky uvedené v ponuke museli zahŕňať všetky náklady súvisiace s realizáciou predmetu zákazky v súlade s predpismi platnými v SR,

a odporučila uzavrieť zmluvu s týmto uchádzačom;

následne obžalovaný N.. T. Y., i keď podľa § 3 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení účinnom do 30. septembra 2007 (ďalej len „zákon č. 278/1993 Z. z.“) v spojení s § 35 ods. 6 zákona č. 575/2001 Z. z. bol povinný dbať, aby nedošlo k zneužitiu alebo zmenšeniu spravovaného majetku, v presne nezistenej dobe, najneskôr 4. júla 2007 v mene MVaRR SR, v kancelárii obžalovaného N.. L.. N. P. a za jeho prítomnosti, podpísal so splnomocnencom skupiny dodávateľov združených v KONZORCIU Zmluvu o poskytovaní služieb s dátumom 5. júna 2007, ktorej predmetom bol rozsah služieb na základe zákazky zadanej vo verejnom obstarávaní, čím konal v rozpore s § 45 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z., pretože uzatvorená zmluva odporovala bodom 1.1.5. a 2.2.2. časti A2 a bodom 1.2 a 1.4 časti B.2 Súťažných podkladov, v rozpore s § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. augusta 2007 (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“), pretože ako subjekt verejnej správy, ktorý je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia jednak netransparentným procesom verejného obstarávania nenaplnil deklarovaný záujem dosiahnuť v

súťažnom prostredí najnižšiu cenu požadovaných služieb, v bode 5.9 zmluvy dohodol jej exkluzivitu a v bode 7.5 zmluvy dohodol, že celková suma odmeny nezahŕňa náklady a hotové výdavky vynaložené - zabezpečené zo strany KONZORCIA pri plnení jeho záväzkov stanovených zmluvou, ktoré budú hradené osobitne podľa ich skutočného vynaloženia, a tým zmluvne vytvoril priestor na vznik výdavkov nad rámec, ktorý umožňujú Súťažné podklady a spôsobil nevýhodnosť tejto zmluvy pre Slovenskú republiku a Európsku úniu;

a týmto konaním so zámerom dosiahnuť zisk pre skupinu dodávateľov združených v KONZORCIU - obchodné spoločnosti ZAMEDIA, avocat, C & M a ECO3, došlo k čiastočnému plneniu Zmluvy o poskytovaní služieb z 5. júna 2007 s celkovým objemom vo výške 3.601.456.369,00 Sk (v prepočte 97.601.421,00 €), z ktorého minimálne 1.198.800.001,62 Sk (v prepočte 39.792.870,00 €) by predstavoval zisk KONZORCIA, resp. akéhokoľvek iného potencionálneho súťažiteľa, pričom k tomuto čiastočnému plneniu zmluvy došlo v rozsahu 383.669.184,46 Sk (v prepočte 12.735.483,81 €), z ktorej minimálne 107.362.888,17 Sk (v prepočte 3.563.795 €) predstavoval zisk KONZORCIA, ktorý bol dosiahnutý na škodu iného potencionálneho súťažiteľa, pričom k plneniu v celkovom objeme zmluvy nedošlo kvôli uzavretiu Dohody o ukončení zmluvy o poskytovaní služieb z 18. mája 2009,

t e d a

zadovážením prostriedkov a radou poskytla iným pomoc na spáchanie trestného činu, ktorí v súvislosti s verejným obstarávaním v úmysle zadovážiť inému prospech konali v rozpore so všeobecne záväzným predpisom o verejnom obstarávaní a dojednali niektorému súťažiteľovi výhodnejšie podmienky na úkor iných súťažiteľov a tento čin spáchali ako vyhlasovateľ (N.. T. Y.) a usporiadateľ(N.. L.. N. P.) verejnej súťaže a spôsobili tým škodu veľkého rozsahu,

č í m s p á c h a l a

zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. k § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

podľa § 266 ods. 3 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov;

podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa jej výkon trestu odňatia slobody podmienčne o d k l a d á , a zároveň sa nad jej správaním ustanovuje probačný dohľad v skúšobnej dobe;

podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. jej súd u s t a n o v u j e skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyroch) rokov;

podľa § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zák. sa obžalovanej u k l a d á povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu;

podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 57 ods. 1 Tr. zák. sa jej u k l a d á peňažný trest vo výmere 6 000 € (slovom: šesťtisíc eur);

podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, sa jej u s t a n o v u j e náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov;

podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. sa jej u k l a d á trest zákazu činnosti spočívajúci vo výkone zamestnania, povolania, funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie, a ktorých predmet spočíva v akejkolvek participácii na procese verejného obstarávania, resp. s týmto procesom

akokoľvek súvisí, alebo činnosti, ktorej podmienky výkonu upravuje zákon č. 25/2006 Z. z. alebo neskoršie právne predpisy o verejnom obstarávaní, vo výmere 4 (štyroch) rokov.

III.) Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovanej Ing. Z. W. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd (ďalej len „špecializovaný súd“) rozsudkom z 10. apríla 2019, sp. zn. PK-2T/24/2016, uznal obžalovanú N. Z. W. vinnou zo zločinu machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. k § 20 Tr. zák. § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v dobe od 16. mája 2007 do 23. júla 2007 v Rudníku, okres Košice - okolie, v Košiciach a na ďalších nezistených miestach v Slovenskej republike, v procese verejného obstarávania pri zadávaní nadlimitnej zákazky na poskytnutie neprioritných služieb postupom zadávania podprahovej zákazky podľa § 25 ods. 2 zákona č. 25/2006 Z. z. s predmetom zákazky: Informačné a vzdelávacie aktivity, poskytovanie právnych, tlmočnických a prekladateľských služieb na zabezpečenie prípravy a implementácie operačných programov v gescii MVaRR SR, propagácia a reklama implementácie operačných programov a súvisiacich odborných školení, konferencií a workshopov, zabezpečenie procesu verejného obstarávania, ktoré vyhlásil verejný obstarávateľ Slovenská republika zastúpená MVaRR SR,

ako špecialistka s odbornou spôsobilosťou vo verejnom obstarávaní zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na ÚVO, prostredníctvom elektronickej komunikácie so zamestnankyňou ÚVO spolupracujúcou s osobami právoplatne odsúdenými v spojitosti s týmto verejným obstarávaním, i keď na základe údajov vyplývajúcich z elektronických súborov, ktoré od tejto spolupracujúcej osoby prijala elektronickou poštou, bola uzročená s tým, že pôjde o obstaranie služieb nadlimitnej hodnoty, že verejné obstarávanie bude realizované postupom podprahovej zákazky a jeho víťazná skupina je vopred určená,

poskytovala odborné poradenstvo, pripomienkovala a upravovala elektronické dokumenty, ktoré boli následne použité v tomto verejnom obstarávaní pri vypracovaní Harmonogramu procesu verejného obstarávania, Výzvy na predkladanie ponúk, Súťažných podkladov a Vyhlásenia o mlčanlivosti; zároveň vytvorila formuláre dokumentov: Menovanie komisie na vyhodnotenie ponúk doručených do súťaže s dátumom 30. mája 2007, Pozvánka na zasadnutie hodnotiacej komisie s dátumom 31. mája 2007, Prezenčná listina z verejného otvárania obálok s ponukami doručenými do súťaže s dátumom 4. júna 2007 o 11:00 hod., Čestné vyhlásenie člena komisie na vyhodnotenie ponúk, Zápisnica z otvárania ponúk doručených do súťaže s dátumom 4. júna 2007 o 11:10 hod., Zápisnica z otvárania obálok s ponukami, Hodnotiaca tabuľka členov komisie, Zápisnica z vyhodnotenia ponúk doručených do súťaže, Príloha č. 1 k zápisnici z vyhodnotenia ponúk so zoznamom uchádzačov, Sumárna hodnotiaca tabuľka, Oznámenie výsledku súťaže ZAMEDIA s. r. o., Oznámenie o výsledku verejného obstarávania nadlimitnej zákazky, Oznámenie o výsledku verejného obstarávania Európskej komisii s dátumom 17. júla 2007, Oznámenie o výsledku verejného obstarávania ÚVO s dátumom 18. júla 2007,

pričom pod príslubom od zamestnankyne ÚVO, spolupracujúcej v tomto procese verejného obstarávania, že s ňou MVaRR SR uzatvorí zmluvu o spolupráci, udelila súhlas na použitie svojho mena ako odborne spôsobilej osoby na verejné obstarávanie v Oznámení o výsledku verejného obstarávania nadlimitnej zákazky, potom úplnosť tejto listiny obsahujúcej jej meno a registračné číslo Š0008-01-2001, počet prijatých ponúk, označenie dodávateľa a celkovú konečnú hodnotu zákazky v sume 3.601.456.369 Sk skontrolovala, čím umožnila, aby táto listina bola dňa 23. júla 2007 v súlade s nariadením komisie (ES) č. 1564/2005 odoslaná Európskej komisii a vysúťažené služby boli financované zo zdrojov Európskej únie;

následne po skončení procesu verejného obstarávania v mesiaci december 2007 v priestoroch MVaRR SR v Bratislave podpísala Výhlásenie o mlčanlivosti datované dňom 11. mája 2007 a Súťažné podklady s dátumom 16. mája 2007, predstierajúc, že ako odborne spôsobilá osoba potvrdzuje súlad Súťažných podkladov so zákonom č. 25/2006 Z. z.;

a týmto konaním sa aktívne zúčastnila na zločine machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. k § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák., za ktorý boli rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. novembra 2018, sp. zn. 5 To 2/2018, právoplatne odsúdení N.. T. Y., narodený XX. K. XXXX a N.. L.. N. P., narodený XX. T. XXXX, ktorí tento zločin spáchali tým, že

od mája 2007 do 23. júla 2007 v Bratislave obžalovaný N.. T. Y. vo funkcii ministra výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky so zodpovednosťou za činnosť tohto ministerstva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z., obžalovaný N.. L.. N. P. vo funkcii generálneho riaditeľa APRR a ďalšie osoby v procese verejného obstarávania pri zadávaní nadlimitnej zákazky na poskytnutie neprioritných služieb postupom zadávania podprahovej zákazky podľa § 25 ods. 2 zákona č. 25/2006 Z. z. s predmetom zákazky: informačné a vzdelávacie aktivity, poskytovanie právnych, tlmočnických a prekladateľských služieb na zabezpečenie prípravy a implementácie operačných programov v gescii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, propagácia a reklama implementácie operačných programov a súvisiacich odborných školení, konferencií a workshopov, zabezpečenie procesu verejného obstarávania, ktoré vyhlásil verejný obstarávateľ Slovenská republika zastúpená MVaRR SR,

v rozpore s § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 25/2006 Z. z. vytvorili podmienky pre vopred vybraného uchádzača - obchodné spoločnosti ZAMEDIA, C & M, ECO3 a avocát, uchádzajúce sa o predmetnú zákazku v celkovej hodnote 3.601.456.369,00 Sk (v prepočte 97.601.421,00 €) ako KONZORCIUM na základe zmluvy o združení, pritom osoby konajúce pre spoločnosť avocát v tom čase vykonávali v priestoroch sídla verejného obstarávateľa svoju pracovnú činnosť na základe zmluvy s MVaRR SR o poskytovaní služieb a osoby zástupcov spoločností ZAMEDIA a avocát boli obžalovaným N.. T. Y. a N.. L.. N. P. dlhodobo známe;

a to tak, že po vzájomnej dohode a za vzájomnej súčinnosti obžalovaný N.. T. Y. ako osoba zodpovedná za činnosť ministerstva a obžalovaný N.. L.. N. P. ako zodpovedná a kontaktná osoba verejného obstarávateľa, ktorá verejné obstarávanie organizovala, v rozpore s § 116 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z. vedome nezabezpečili pre činnosti vykonávané vo verejnom obstarávaní odborne spôsobilú osobu, obišli Odbor systémovej podpory a Oddelenie verejného obstarávania ako organizačné útvary, ktoré v rámci celého MVaRR SR organizačne zabezpečujú obstarávanie a v rozpore s § 99 ods. 3 zákona č. 25/2006 Z. z. vôbec neuverejnili Výzvu na predkladanie ponúk, pričom v rozpore so skutočnosťou deklarovali ako miesto jej zverejnenia informačnú tabuľu na I. poschodí budovy ministerstva, a to v období štyroch pracovných dní - od 17. do 22. mája 2007, čím znemožnili účasť vo verejnej súťaži neobmedzenému počtu uchádzačov a záujemcov, v dôsledku čoho sa KONZORCIUM stalo jediným súťažiteľom v takto „vyhlásenom“ verejnom obstarávaní;

následne obžalovaný N.. T. Y. v rozpore s § 40 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z. vymenoval obžalovaného N.. L.. N. P. za predsedu a dvoch im podriadených zamestnancov MVaRR SR za členov komisie na vyhodnotenie ponúk, i keď tieto osoby nemali odbornú spôsobilosť na túto činnosť; takto vymenovaná komisia v čase odlišnom od deklarovaného 4. júna 2007 v kancelárii obžalovaného N.. L.. N. P. túto jedinou ponuku predloženú KONZORCIOM a vylúčenú z hodnotenia na základe kritéria ekonomicky najvýhodnejšej ponuky alebo kritéria najnižšej ceny v zmysle § 35 zákona č. 25/2006 Z. z. vyhodnotila ako úspešnú, i keď v rozpore s § 99 ods. 1 písm. g) zákona č. 25/2006 Z. z. ponuka nespĺňala kritéria uvedené vo Výzve na predkladanie ponúk, pretože

- dodávateľ ECO3 nepredložil doklad, že nemá daňové nedoplatky na dani z príjmov, a tým nepreukázal

osobné postavenie uchádzača podľa § 26 ods. 1 písm. e) zákona č. 25/2006 Z. z. a bodu 1.1.5. časti A2 Súťažných podkladov,

- dodávateľ ZAMEDIA nepredložil vyjadrenie banky, že nebol v predchádzajúcich troch rokoch v nepovolenom debete, a tým nepreukázal finančné a ekonomické postavenie podľa § 27 ods. 1 písm. a) zákona č. 25/2006 Z. z. a bodu 2.2.2 časti A2 Súťažných podkladov,

- v ponuke bolo stanovené, že celková suma odmeny nezahŕňa náklady a hotové výdavky vynaložené alebo zabezpečené zo strany KONZORCIA pri plnení jeho záväzkov stanovených zmluvou, pričom podľa bodu 1.2 časti B.2 Súťažných podkladov jednotkové ceny bez DPH za predmet zákazky uvedené v ponuke museli zahŕňať všetky náklady súvisiace s realizáciou predmetu zákazky v súlade s predpismi platnými v SR,

a odporučila uzavrieť zmluvu s týmto uchádzačom;

následne obžalovaný N.. T. Y., i keď podľa § 3 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z. z. v spojení s § 35 ods. 6 zákona č. 575/2001 Z. z. bol povinný dbať, aby nedošlo k zneužitiu alebo zmenšeniu spravovaného majetku, v presne nezistenej dobe, najneskôr 4. júla 2007 v mene MVARR SR, v kancelárii obžalovaného N.. L.. N. P. a za jeho prítomnosti, podpísal so splnomocnencom skupiny dodávateľov združených v KONZORCIU Zmluvu o poskytovaní služieb s dátumom 5. júna 2007, ktorej predmetom bol rozsah služieb na základe zákazky zadanej vo verejnom obstarávaní, čím konal v rozpore s § 45 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z., pretože uzatvorená zmluva odporovala bodom 1.1.5. a 2.2.2. časti A2 a bodom 1.2 a 1.4 časti B.2 Súťažných podkladov, v rozpore s § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z., pretože ako subjekt verejnej správy, ktorý je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia jednak netransparentným procesom verejného obstarávania nenaplnil deklarovaný záujem dosiahnuť v súťažnom prostredí najnižšiu cenu požadovaných služieb, v bode 5.9 zmluvy dohodol jej exkluzivitu a v bode 7.5 zmluvy dohodol, že celková suma odmeny nezahŕňa náklady a hotové výdavky vynaložené - zabezpečené zo strany KONZORCIA pri plnení jeho záväzkov stanovených zmluvou, ktoré budú hradené osobitne podľa ich skutočného vynaloženia, a tým zmluvne vytvoril priestor na vznik výdavkov nad rámec, ktorý umožňujú Súťažné podklady a spôsobil nevýhodnosť tejto zmluvy pre Slovenskú republiku a Európsku úniu;

a týmto konaním so zámerom dosiahnuť zisk pre skupinu dodávateľov združených v KONZORCIU - obchodné spoločnosti ZAMEDIA, avocat, C & M a ECO3, došlo k čiastočnému plneniu Zmluvy o poskytovaní služieb z 5. júna 2007 s celkovým objemom vo výške 3.601.456.369,00 Sk (v prepočte 97.601.421,00 €), z ktorého minimálne 1.198.800.001,62 Sk (v prepočte 39.792.870,00 €) by predstavoval zisk KONZORCIA, resp. akéhokoľvek iného potencionálneho súťažiteľa, pričom k tomuto čiastočnému plneniu zmluvy došlo v rozsahu 383.669.184,46 Sk (v prepočte 12.735.483,81 €), z ktorej minimálne 107.362.888,17 Sk (v prepočte 3.563.795 €) predstavoval zisk KONZORCIA, ktorý bol dosiahnutý na škodu iného potencionálneho súťažiteľa, pričom k plneniu v celkovom objeme zmluvy nedošlo kvôli uzavretiu Dohody o ukončení zmluvy o poskytovaní služieb z 18. mája 2009.

Za to špecializovaný súd obžalovanú N.. Z. W. odsúdil podľa § 266 ods. 3 Tr. zák. v spojení s § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. a § 36 písm. j), n) Tr. zák., 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. jej súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a nad jej správaním uložil probačný dohľad. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. jej súd ustanovil skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyroch) rokov. Podľa § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zák. súd obžalovanej uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. jej súd uložil povinnosť strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom. Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 57 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanej uložil peňažný trest vo výmere 6.000 € (slovom: šesťtisíc eur). Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák., pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, jej súd ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. jej súd uložil trest zákazu činnosti spočívajúceho v zákaze pôsobenia v orgánoch obstarávajúcich verejné obstarávanie vo výmere 4 (štyroch) rokov.

Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná N.. W. 23. apríla 2019 a prokurátorka 24. apríla 2019 v neprospech obžalovanej v celom rozsahu odvolanie.

Prokurátorka v odôvodnení svojho odvolania z 13. júna 2019 namietala, že obžalovaná mala vedomosť o zmanipulovanom verejnom obstarávaní nielen z elektronickej komunikácie so zamestnankyňou ÚVO, ale aj z komunikácie s ďalšími osobami. Autorom zaistených súborov boli aj používatelia „informatika“, „avocat“, „T.“. Súbor obsahujúci Výzvu na predkladanie ponúk s kontom autora „informatika“ bol naposledy uložený 28. júna 2007, kontom užívateľa „avocat“, ďalší takýto súbor bol uložený kontom „Z. W.“ 13. júla 2007. Skutočnosť, že sa jedná o dokumenty vytvorené v sieti MVaRR SR nasvedčuje okrem autora aj ich obsah, pretože tieto - na rozdiel od ostatných verzií, obsahujú vytlačené označenie verejného obstarávateľa (hlavička ministerstva). Súčasťou súborov sú aj dokumenty - Zápisnica z otvárania ponúk, z ktorých autorom jedného súboru z 5. júna 2007 je konto „informatika“ a naposledy uložil konto „avocat“ 28. júna 2007. Dva zo súborov obsahujúcich dokument Výhlásenie uchádzača, boli vytvorené kontom „avocat“ a ním boli aj naposledy 6. a 29. júna 2007 upravené. Dokumenty Ponuka skupiny dodávateľov bol vytvorený používateľom „Y. T.“ 27. júna 2007 a naposledy upravený užívateľom „avocat“; dokument s názvom Rámcová zmluva o poskytovaní služieb bol taktiež vytvorený autorom „Y. T.“ 3. júna 2007 a naposledy upravený kontom „Z. W.“ v ten istý deň. Súbor „Z-konzorcium18062007“ bol vytvorený autorom J.. I. a naposledy uložil „avocat“ 19. júna 2007; súbor „Listprint.“ bol vytvorený autorom „informatika“ a naposledy uložený kontom „U.“ 5. júna 2007.

Z výsluchu N.. P. plynie, že obsah súborov možno upravovať, ale autorom ostáva tá istá osoba, ktorá vytvorila prvotný textový editor; s ohľadom na obsah predmetných súborov je ale zrejmé, že obžalovaná komunikovala aj s ďalšími osobami. Tomu nasvedčuje aj výpoveď L.. X., ktorý na hlavnom pojednávaní uviedol, že asi pol roka po zasadnutí komisie ho mal J.. I. žiadať o zaslanie nejakého súboru z počítača ministerstva do vestníka v Bruseli. Okrem toho vypovedal, že L.. N.. P. mu vysvetlil politizáciu verejného obstarávania a pre prípad jej stotožnenia, zabezpečili ich vzájomné stretnutie. Aj N.. W. vypovedala, že po jej oslovení Y.. X. a telefonickej dohode s mužom, ktorý sa predstavil ako I. sa stretla s mladším mužom, ktorý jej oznámil požiadavku ministerstva o poradenstvo. Obžalovaná tiež potvrdila, že na Súťažné podklady a Výhlásenie o mlčanlivosti sa v decembri 2007 podpísala za prítomnosti L.. N.. P. a po predchádzajúcej dohode s Y.. I..

K dokumentom, ktoré obžalovaná pripomienkovala patrí aj dokument označený ako „Z-MVRR_Konz_sluzby_upravy_24052007 JH“, obsahujúci pracovnú verziu Rámцovej zmluvy o poskytovaní služieb. Vedomosť obžalovanej o vopred určenom víťazovi preukazuje aj dokument Zmluva o spolupráci v rámci združenia označený ako „Z_konzorcium_18062007 návrh“, dokument Ponuka skupiny dodávateľov, obsiahnutý v súbore „KONZORC_MVRR_PONUKA_2706“. Rovnako nesúhlasila s tou časťou skutkovej vety, v ktorej sa uvádzalo, že k udeleniu súhlasu na použitie svojho mena ako odborne spôsobilej osoby v decembri 2007 došlo na základe príslubu zamestnankyne ÚVO o tom, že sa s obžalovanou uzavrie zmluva o poradenstve; uvedené nevyplýva z výpovedí Y.. X., ani ďalších svedkov, ktorí boli na hlavnom pojednávaní vypočutí, resp. dôkazov, ktoré boli vykonané. S ohľadom na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. novembra 2018, sp. zn. 5 To 2/2018 (ďalej len „najvyšší súd“), považuje právne názory za nesporné. Na rozdiel od súdu, podľa mienky prokurátorky sa obžalovaná N.. W. konania dopustila v priamom úmysle [§ 15 písm. a) Tr. zák.].

Uložený trest vyhodnotila ako neprimeraný; konštatácia o tom, že obžalovaná objasnením svojho postupu v prejednávanej veci usvedčila hlavných páchatel'ov, nezodpovedá vykonanému dokazovaniu. Je pravdou, že obžalovaná dobrovoľne vydala svoj počítač, v ktorom boli nájdené dôležité súbory týkajúce sa prejednávanej veci, avšak obžalovaná sa ku skutku podrobnejšie vyjadrila až na záver hlavného pojednávania, a to predovšetkým vo vzťahu k svojej účasti na trestnej činnosti a aj to bez toho, aby presvedčivo zodpovedala všetky otázky. Skutočnosť, že obžalovaná je odborne znalou osobou v oblasti verejného obstarávania nepredstavuje okolnosť odôvodňujúcu postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.,

ale naopak, ide o okolnosť zvyšujúcu stupeň závažnosti jej konania. Konštatácia súdu o osobách, ktoré neboli postavené pred súd, ktoré zjavne profitovali z finančných prostriedkov EÚ odporuje skorším vyjadreniam súdu o tom, že vo vzťahu k ich trestnej zodpovednosti existovali určité indície; indície ale nepostačujú na vyvodenie trestnej zodpovednosti. S ohľadom na doterajší bezúhonný život obžalovanej, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 15. júna 2016, sp. zn. I. ÚS 387/2016, ako aj zo 7. februára 2018, sp. zn. III. ÚS 57/2018, berúc tiež do úvahy jednostranné vyhlásenie Vlády Slovenskej republiky (ďalej len „Vláda SR“), ktoré rozsudkom z 29. marca 2018 akceptoval aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), prokurátorka za primeraný považuje trest na dolnej hranici trestnej sadzby. Ani trest zákazu činnosti - s ohľadom na jeho znenie, nepovažuje za dostatočný.

Na základe uvedeného prokurátorka navrhla, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Tr. por. v celom rozsahu zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uznal N.. W. vinnou na skutkovom základe upravenom v intenciách odvolacích námietok a uložil jej trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia; ďalej jej uložil peňažný trest vo výmere 10.000 € a pre prípad jeho úmyselného zmarenia, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, ako aj trest zákazu činnosti spočívajúci v pôsobnosti v orgánoch realizujúcich verejné obstarávanie.

Obžalovaná N.. W. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Richarda Bauera podaním z 19. júna 2019 označila napadnutý rozsudok za jednostranný, neurčitý, zmätočný, nezákonný a arbitrárny, ktorého skutkové a právne závery nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Súčasne boli napadnutým rozsudkom porušené jej práva, a to najmä právo na spravodlivý proces a obhajobu podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), resp. právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Senát sa zákonným spôsobom nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, jeho skutkové zistenia sú nejasné a neúplné, a teda chybné. Upozornil tiež, že senát pri zásadnej zmene výrokovej časti v porovnaní s podanou obžalobou porušil § 2 ods. 14 Tr. por. v spojení s § 278 ods. 1 Tr. por.

V doplnení dôvodov odvolania obžalovaná N.. W. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Richarda Bauera 8. augusta 2019 namietala, že po zrušení oslobodzujúceho rozhodnutia nedošlo k zmene skutkových okolností, ani k vykonaniu nových dôkazov a napriek tomu bola odsúdená. S jej rozsiahlou, pravdivou a kontinuálnou výpoveďou sa senát vysporiadal jednostranným, svojvoľným a arbitrárnym spôsobom. Na jednej strane jej výpovede poslúžili na odsúdenie N.. Y. a N.. L.. P., resp. na oslobodenie L.. X. a N.. I. a na strane druhej vo vzťahu k nej tie isté výpovede súd vyhodnotil ako nevierohodné a v rozpore so zásadou „in dubio pro reo“ ju odsúdil. Nesúhlasí so záverom, že komunikovala s Y.. X. ako zamestnankyňou ÚVO, s Y.. X. komunikovala ako s kamarátkou na odborné témy; aj predložené e-maily zachytávajú jej komunikáciu zo súkromných e-mailov. Nijako tiež nebolo preukázané, že by Y.. X. komunikovala s odsúdenými osobami; rovnako ako nebolo preukázané, že by obžalovaná mala o týchto skutočnostiach vedomosť. Obžalovaná sa nemôže zbaviť presvedčenia, že odsúdení ju spolu s Y.. X. a Y.. I. chceli zneužiť a vtiahnuť do zodpovednostných vzťahov, čo sa im aj čiastočne podarilo. Aj po vznesení obvinení obžalovaní vyčkávali, čo bude robiť a tomu prispôbili svoje konanie. Obžalovaná bola zo strany Y.. X. a Y.. I. uvedená do omylu a v tomto omyle bola vedome udržiavaná; pritom tieto osoby ani len neboli stíhané. Ani po 12 rokoch nevidí iný motív ako ten, že ju vnímali ako „ľahkú korisť“, u ktorej bolo jednoduché zneužiť jej dôveru k Y.. X.. Odmietla, že by hoci len v nepriamom úmysle konala v procese verejného obstarávania s vedomím, že tento proces je zmanipulovaný. Nenašiel sa u nej ani jediný dokument, ktorý by bol v obsahovej zhode z výslednou dokumentáciou k verejnému obstarávaniu. Nekonal v úmysle vytvoriť zdanie, že je odborne spôsobilou osobou, resp. „ho odborne prikrýť“; nakoľko s odsúdenými osobami nekonala, nemohla ani v nepriamom úmysle umožniť / uľahčiť spáchanie trestného činu. V konaní nebolo preukázané, aká zmluva o spolupráci a v akej súvislosti mala byť s ňou podpísaná; v konaní tiež nebolo preukázané akýkoľvek prisľub zamestnankyne ÚVO.

Podľa znalca Ing. Štefaniska z prílohy č. 10 sa nedá určiť, ako dlho, kto a ktorý súbor upravoval a menil; znalec sa nevedel vyjadriť ani k atribútu „celkový čas úprav“, ktorými skutočnosťami sa senát

nezaoberal. Ak celkový čas úprav pri jednotlivých súboroch neexistuje (je 00:00:00), potom je atribút „naposledy uložil“ irelevantný, pretože sa v súbore nerobili žiadne zmeny. Senát sa vo vzťahu k atribútu „autor“ vyjadruje, že je irelevantný a na iných miestach z neho vyvodzuje, že niektoré súbory vytvoril používateľ „avocat“, „X.“, „J. I.“, „Y. T.“. L. obžalovanej nemožno bez rozumných pochybností uzavrieť, ktorý súbor obžalovaná otvorila a už vôbec nemožno uzavrieť, ako dlho, v akom rozsahu a či vôbec ho pripomienkovala. Znalec uviedol, že s predmetnými súbormi sa obžalovaná mohla oboznámiť tak, že „dajme tomu hoci na jednu sekundu otvorila ... a následne zatvorila“, pričom by už v atribúte „naposledy uložil“ bol navždy zaznamenaný jej počítač; uvedené ale nedokazuje reálne zmeny, ktoré by mala urobiť. Nie je možné určiť, čo v tom ktorom súbore obžalovaná menila a upravovala.

Obžalovaná sa cíti byť napadnutým rozsudkom diskriminačne odsúdená; obžalovaný L. X. poskytol celú plejádu kontraproduktívnych, rozporuplných a klamlivých informácií a zjavne konal úplne účelovo. A hoci to ako obvinený mohol, vedome v prípravnom konaní klamal a zaviedol orgány činné v trestnom konaní na nesprávny smer vyšetrovania, čím nemalo prispieť k tomu, že v prvotnej fáze neboli zabezpečené relevantné dôkazy. Konanie obžalovaného súdy hodnotili ako „vážne nedbanlivostné zlyhanie“, hoci ako vzdelaný špecialista vo verejnom obstarávaní, profesionálny úradník MVaRR SR, sedel v príslušnej výberovej komisii, študoval a vyhodnocoval príslušné dokumenty a dokonca ich v rozhodných momentoch aj podpísal, čím umožnil čerpanie prostriedkov jedinému uchádzačovi, ktorého už predtým z jeho pôsobenia dlhodobo poznal. Obžalovaná na rozdiel od obžalovaného L. X. kontinuálne tvrdí pravdu. Z dokazovania nevyplývalo, že by nejaké súbory boli z jej počítača obnovované; obžalovaná si ani v momente vydania počítača nebola vedomá akejkoľvek protiprávnej činnosti. Trvá na svojich návrhoch na doplnenie dokazovania; predmetnými dôkazmi chce preukázať, že v praxi sa uchádzači bežne vo formulárových dokumentoch označujú ako „vítězný uchádzač“, „vítězná skupina“; navrhuje tiež zopakovať výsluch znalca N. P.. Nie je zrejmé, z akého dôvodu bolo obžalovanej pričítané pri jej účasti zavinenie pri trestnom čine podľa § 266 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák. a nie napríklad len podľa § 266 ods. 1 Tr. zák. Z rozsudku nevyplýva, z čoho senát vyvodil jej vedomosť „o zlom úmysle“ N. Y. a L. N. P. porušiť záujem chránený Trestným zákonom a v čom vidí jej konanie v prospech týchto dvoch osôb.

V ďalšej časti poukázala na to, že domová prehliadka bola u Y. X. vykonaná s odstupom, N. L. P. obvinili neskôr, orgány činné v trestnom konaní sa nevedeli dostať k e-mailovej komunikácii ďalších osôb, ktorým konaním rozhodne neprispeli k zisteniu dôležitých skutočností, a to predovšetkým k zisteniu, kto mal z verejného obstarávania enormný finančný profit, resp. kto ďalší sa na ňom podieľal. Y. I. na hlavnom pojednávaní klamal a pre všetkých bolo „veľkým prekvapením“, ako si s odstupom niekoľkých rokov spomenul na stretnutie s obžalovanou na dovolenke, nakoľko nemohol vylúčiť, že obžalovaná nedisponuje dôkazom z tohto stretnutia a rovnako bolo prekvapujúce, ako Y. X. suverénne, bez prítomnosti obhajcu vypovedala na hlavnom pojednávaní, hoci v prípravnom konaní jej po otázkach orgánov činných v trestnom konaní „na telo“ prišlo nevoľno. Obžalovaná nikoho neobviňuje, lebo to nemá vo výbave, ale nemôže sa ubrániť dojmu, že odsúdení, ako aj L. X., Y. I. a Y. X. pred, počas aj po spáchaní skutku komunikovali, pretože nevedeli, kto, čo a na koho ešte na hlavnom pojednávaní povie. Nepovažuje za spravodlivé, aby Slovenskej republike bolo úplne ľahostajné, že došlo k spôsobeniu škody vo výške 12,7 mil. € a na druhej strane stíhajú obžalovanú, ktorá svojím postojom a konaním napomôže k dosiahnutiu účelu trestného konania.

V ďalšom doplnení dôvodov odvolania obžalovaná N. W. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Richarda Bauera 12. novembra 2019 namietala, že v príkaze na vydanie počítačových údajov z 3. decembra 2009 absentuje akákoľvek špecifikácia hmotných nosičov dát či inak presne vymedzených počítačových údajov, ktoré by sa mali u obžalovanej nachádzať. Nie je teda zrejmé, na aký počítač sa príkaz vzťahoval a vydania akých počítačových údajov sa týkal. Tomu nasvedčuje aj uznesenie o pribratí znalca z 27. januára 2010, ktoré bolo vydané ešte predtým, ako došlo k vydaniu osobného počítača obžalovanej. Uvedený príkaz jej mal byť doručený 29. januára 2010, avšak bez uvedenia konkrétneho času a miesta jeho doručenia. Nie je tiež zrejmé, kým bola obžalovaná N. W. k vydaniu veci vyzvaná, či prítomnou prokurátorkou alebo vyšetrovateľom. Zo zápisnice nevyplýva, akým spôsobom mohla N. W. vydať vec, ktorú mala mať v čase výzvy v mieste svojho trvalého bydliska, ktoré sa nachádza 24 km od

Košíc. Ani zápisnica o vydaní vecí, ani zápisnica o vydaní počítačových údajov neobsahujú opis vecí, ktoré sa vydávali, pričom tento nedostatok nie je možné zhojiť. Zápisnica tiež obsahuje nezákonné poučenie o hrozbe uloženia poriadkovej pokuty podľa § 70 ods. 1 Tr. por. Je irelevantné, že obžalovaná N.. W. veci dobrovoľne vydala, pretože podozrivá, ktorou obžalovaná v čase vydania vecí evidentne bola, musí byť pred týmto aktom výslovne poučená o svojich právach. Zápisnica o vydaní vecí sa vo vzťahu k zápisnici o vydaní počítačových údajov javí ako úplne nepreskúmateľná a zmätočná. Predmetné nedostatky nemôže zhojiť ani zápisnica o vydaní počítačových údajov, ktorá je duplicitná, nič nové neosvedčuje; navyše táto mala byť vydaná za prítomnosti znalca. Podľa v tom čase platnej právnej úpravy mala byť obžalovaná N.. W. podľa čl. 6 Dohovoru v spojení s § 130 ods. 2 Tr. por. per analogiam k § 89 a nasl. Tr. por. poučená, že ak by si vydaním vecí, resp. počítačových údajov mohla spôsobiť nebezpečenstvo trestného stíhania, nie je povinná takúto vec vydať. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že ak by obžalovaná vec odmietla vydať, bola by jej podľa § 91 a nasl. Tr. por. odňatá. Na základe týchto skutočností obžalovaná dospela k záveru, že dôkazy v podobe osobného počítača Harry, ako aj počítačových údajov nachádzajúcich sa v tomto počítači sú nezákonné, z ktorého dôvodu sú absolútne právne neúčinné. Absolútna neúčinnosť týchto dôkazov sa potom preniesla na ostatné dôkazy, a to na znalecký posudok č. 2/2010, vecný dôkaz v podobe prílohy č. 10, na e-maily, ako aj ostatné listinné dôkazy, výpovede a vyjadrenia obžalovanej, ako aj ostatných spoluobžalovaných, znalca a svedkov, ktorí sa k týmto dôkazom vyjadrovali.

Na podklade týchto skutočností obžalovaná N.. W. navrhla, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) a e) Tr. por. zrušil a obžalovanú podľa § 285 písm. a) Tr. por., eventuálne podľa § 285 písm. c) Tr. por. v celom rozsahu spod obžaloby prokurátorky oslobodil.

Okrem toho sa obžalovaná N.. W. v ten istý deň vyjadrila k odvolaniu prokurátorky tak, že ho navrhla podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

V kontexte s. 47 odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu uviedla, že z atribútu „autor“ nie je možné preukázať jej komunikáciu s ďalšími osobami. Okrem toho, v konaní nebolo bez rozumných pochybností preukázané, kto, kedy a ktorú časť z 55 súborov nájdených znalcom vytvoril, v akom rozsahu a obsahu, kedy a na akom médiu pozmenil, upravil, či pripomienkoval. Obžalovaná komunikovala len s Y.. X., pričom ani prokurátorkou uvádzané dôkazy komunikáciu s inými osobami nepotvrdzujú. Prokurátorka vôbec nerefletovala na to, že súbory, ktoré neobsahujú v atribúte „naposledy uložil“ jej meno a priezvisko vo svojom počítači ani neotvorila, nakoľko táto vlastnosť zachytáva podľa znalca to, že niekto súbor minimálne otvorí a uloží, ktorá okolnosť sa tiež odzrkadlí na celkovom čase úprav. Preto prokurátorka dávajúc do súvislosti atribúty súborov so súbormi, ktoré obžalovaná ani len neotvorila, nemôže dospieť k záveru, že uvedené svedčí o komunikácii obžalovanej s viacerými osobami. Znalec sa tiež vyjadril, že na to, aby zistil, kde sa ktorý súbor vyhotovoval, v akom rozsahu a od koho, komu putoval, musel by skúmať celú sieť, k čomu nedošlo.

K výpovedi L.. X. uviedla, že táto je úplne nevierohodná, keďže svedok vedome a hrubo v prípravnom konaní klamal orgánom činným v trestnom konaní, čím celé vyšetrovanie zaviedol nesprávnym smerom; je preto paradoxné, že prokurátorka sa o jeho výpoveď opiera. S L.. X. sa nikdy nestretla, a ak tvrdí opak, je to holé klamstvo. L.. X. si na uvedené stretnutie nespomenul dokonca ani vtedy, keď už vypovedal pred prokurátorkou 29. marca 2017. Neexistuje tiež dôkaz, že by bola Y.. I. zaslaná elektronická alebo iná komunikácia obžalovanej a svedok to ani vo svojej výpovedi neuvádzal; dokonca Y.. I. popiera akúkoľvek komunikáciu s obžalovanou. Stretnutie s mladšou osobou, ktorá sa jej mala predstaviť ako Y. obžalovaná popisuje už takmer sedem rokov a na týchto svojich vyjadreniach aj trvá.

Hoci prokurátorka na jednej strane pripúšťa, že osobný počítač obžalovaná vydala dobrovoľne a z neho zistené skutočnosti významne prispeli k objasneniu skutku, na druhej strane spochybňuje existenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. Obžalovaná podrobne vypovedala už 23. septembra 2013 a 28. februára 2014; následne kontinuálne zotrvala na tom, čo uviedla v prípravnom konaní k čomu doložila aj nové dôkazy. Svoje výpovede - na rozdiel od L.. X., účelovo nemenila; nie je teda pravdou, že by podrobnejšie vypovedala až na hlavnom pojednávaní, naopak, práve jej výpovede prispeli

k vytvoreniu obrazu o konaní odsúdených. Nemôže priznať vinu za zločin, za ktorý sa necíti byť vinná, ale jej postoj a ľútosť z toho všetkého čo sa odohralo a čo na ňu takmer 10 rokov dopadá, bolo počuť hlavne v záverečnej reči, ktorú celú preplakala a nebol to „herecký plač“. Musí priznať, že v časti námietok týkajúcich sa výroku o treste nečakala taký tvrdý postoj zo strany prokuratúry. Aj senát odvolacieho súdu uviedol mnohé skutočnosti, ktoré ozrejmla práve obžalovaná. Trestná vec nie je právoplatne skončená ani po 12 rokoch, pričom obžalovaná bola obvinená pred 9 rokmi; ide teda o okolnosť odôvodňujúcu mimoriadne zníženie trestu (R 46/2017, U 57/2012). Prieťahy v konaní neboli u sťažovateľky žiadnym spôsobom kompenzované. Prokurátorka pri návrhu trestu nezohľadňuje, že skutok mal byť spáchaný v najmiernejšej forme účasti. Nezohľadňuje ani to, akým je obžalovaná nebezpečenstvom pre spoločnosť, ak za ďalších viac ako 12 rokov sa nedostala do konfliktu so zákonom.

K podaným odvolaniam sa už žiadna zo strán ďalej nevyjadrila.

Dňa 9. júla 2019 bolo odvolanie prokurátorky, ako aj obžalovanej N.. W. spolu s kompletným spisovým materiálom riadne predložené na najvyšší súd. Najvyšší súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. po zistení, že niet dôvodu na zamietnutie odvolaní podľa § 316 ods. 1 Tr. por., ani na zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom mal na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, možno prihliadnuť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel pritom k záveru, že čiastočne dôvodné je len odvolanie prokurátorky.

K výrokom o vine

Ako bolo uvedené vyššie, najvyšší súd predmetnú trestnú vec už raz prejednával a rozsudkom z 15. novembra 2018, sp. zn. 5 To 2/2018, rozhodol tak, že rozsudok špecializovaného súdu z 18. októbra 2017, sp. zn. PK-2T/24/2016, u obžalovanej N.. W. podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), ods. 3 Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil špecializovanému súdu s tým, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Po vrátení veci špecializovaný súd postupoval v súlade s § 327 ods. 1 Tr. por., dôsledne sa vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, resp. vykonané dôkazy zopakoval a sčasti vykonal aj nové dôkazy. Aj podľa mienky najvyššieho súdu, z vykonaného dokazovania bolo mimo rozumných pochybností preukázané, že obžalovaná N.. W. zadovážovaním prostriedkov a radou poskytla už odsúdeným N.. Y. a N.. L.. P. na vyššie popísanom skutkovom základe pomoc na spáchanie zločinu machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák. Keďže rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu tvoria jednotu, najvyšší súd nepovažoval za účelné opätovne reflektovať na tie skutkové námietky (pozn. išlo hlavne o námietky obžalovanej, že s Y.. X. komunikovala ako kamarátka, že táto ju s Y.. I. uviedla do omylu, nenašli sa u nej žiadne dokumenty, ktoré by boli v obsahovej zhode s finálnymi dokumentmi, znalec sa nevedel vyjadriť, kto, ako dlho a v akom rozsahu ten-ktorý súbor upravoval, v mnohých dokumentoch bol celkový čas úprav nulový, a teda na ich úprave sa ani nemohla podieľať, z atribútu autor nemožno vyvodzovať žiadne relevantné závery atď.), s ktorými sa už podrobne vysporiadal tak súd prvého stupňa (hlavne na s. 9 - 28), ako aj odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozsudku (hlavne na s. 44 - 51).

Pokiaľ ide o novo vznášané námietky, najvyšší súd uvádza nasledovné. Je bežnou praxou, že sudy pri hodnotení výpovedí obžalovaných / svedkov im uveria len v časti (v ktorej tomu nasvedčujú aj iné dôkazy) a v inej časti (v akej tomu ďalšie dôkazy odporujú) výpovediam neuveria. Tak tomu bolo aj v prípade obžalovanej N.. W., ktorej súd naozaj sčasti uveril (napr. keď uvádzala, že nebola odborne spôsobilou osobou; vtedy ale súd poukázal na to, že tento záver vyplýva aj z toho, že obžalovaná nebola zamestnankyňa MVARR SR a toto jej za túto činnosť nevyplatilo žiadnu odmenu) a v inej časti jej zas neuveril (napr. vtedy, keď tvrdila, že nemala tušenie o manipulácii s verejným obstarávaním, hoci celú dokumentáciu k nemu pripravovala ex post a z dokumentov ešte pred jeho konaním musela vedieť, že do súťaže sa prihlási len jeden uchádzač, akú ponuku predloží, dokonca mala vedomosť aj o rámcovej

zmluve, ktorá sa s víťazom podpíše). Za týchto okolností je zrejmé, že zo strany súdu nešlo o jednostranné hodnotenie jej výpovedí, naopak, súdy hodnotili jej tvrdenia precízne a tam, kde sa dostávali do rozporu s objektívnymi dôkazmi, im jednoducho neuverili. Tomu napokon svedčí aj tá skutočnosť, že na rozdiel od názoru obžaloby mal súd za to, že vykonaným dokazovaním sa nepodarilo preukázať jej spolupáchateľstvo, ale len pomoc na trestnej činnosti.

K námietke o porušení zásady totožnosti skutku najvyšší súd poukazuje na uznesenie ústavného súdu z 28. novembra 2017, sp. zn. III. ÚS 708/2017 (uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení ÚS SR pod R 74/2017), podľa ktorého je totožnosť skutku zachovaná aj v prípade aspoň čiastočnej zhody konania a následku, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach; už z letného porovnania obžaloby a upravenej skutkovej vety odvolacieho rozsudku je zjavné, že táto zhoda bola zachovaná.

K odvolacím námietkam prokurátorky súd uvádza, že hoci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaná bola v kontakte (okrem Y. T. X.) aj s Y. G. I. a neskôr aj N.. L.. N. P., iba z tejto skutočnosti nemožno bez pochybností ustáliť, že by aj od nich (resp. od ďalších osôb) mala mať vedomosť o manipulácii s verejným obstarávaním. Uvedené platí o to viac, že s odsúdeným N.. L.. P. sa mala N.. W. stretnúť až na konci verejného obstarávania, v čase prípravy oznámenia o jeho výsledku. Pokiaľ ide o vlastnosti súborov, ktoré sa našli v jej počítači, ako správne obhajoba namietala, z týchto nie je možné zistiť, ako sa doň dostali (pozn. aj znalec Ing. Štefanisko o pôvode takýchto súborov len špekuloval), z ktorého dôvodu ani nie je možné verifikovať, či obžalovaná N.. W. bola v elektronickej komunikácii aj s inými osobami a ak áno, či predmetom tejto komunikácie boli práve označené súbory. Dokonca treba uviesť, že u prevažnej väčšiny súborov, na ktoré prokurátorka v odvolaní poukazovala, nebolo dokázané ani len to, že by sa s nimi obžalovaná oboznámila (pozn. vo vlastnostiach súborov nebola uvedená ani ako ich autor a už vôbec nie ako osoba, ktorá ich naposledy upravila). Jediné existujúce spojenie medzi prokurátorkou označenými súbormi a obžalovanou spočívalo v tom, že sa našli v jej osobnom počítači, a zároveň, že išlo o ne/skoršie verzie súborov, na ktorých úprave sa už podieľala (zv. IX, č. 1. 2910, 2921, 2939, 2943, 2999, 3009). Inými slovami, hoci prokurátorkou namietané okolnosti vytvárajú určité podozrenia, rozhodne nemožno skonštatovať, že by ňou uvádzané skutočnosti boli preukázané; z týchto dôvodov súd odvolaniu prokurátorky v tomto smere nevyhovel.

Na druhej strane, námietku podľa ktorej to nemala byť Y. X., ktorá mala ponúknuť obžalovanej N.. W. uzavretie zmluvy o spolupráci s MVaRR SR, vyhodnotil najvyšší súd ako opodstatnenú. Predmetnú obhajobnú argumentáciu N.. W. (pozn. ktorá navyše ani netvrdila, že by jej podpísanie zmluvy mala sľúbiť Y. X., ale Y. I. s odsúdeným N.. L.. P.) najvyšší súd spochybnil už v zrušujúcom rozsudku, keď v tomto smere poukázal na tvrdenia obžalovanej N.. W., podľa ktorých už skôr mala mať od Y. I. informáciu, že MVaRR SR už odborne spôsobilou osobou disponuje, a zároveň súd dodal, že takto prípadne poskytnutý sľub ju trestnej zodpovednosti ani nijako nezbavuje. Z týchto dôvodov namietanú časť skutkovej vety najvyšší súd vypustil.

Pokiaľ ide o návrhy N.. W. na doplnenie dokazovania oboznámením 22 skenov obrazoviek ÚVO, tieto najvyšší súd (rovnako ako špecializovaný súd v konaní na prvom stupni) podľa § 295 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol, keďže išlo o okolnosti, ktoré bolo možné zistiť aj ostatným vykonaným dokazovaním. To, že obžalovaná v čase prípravy podkladov na verejné obstarávanie musela mať vedomosť o tom, že toto je zmanipulované, vyplýva z množstva súborov, na ktorých úprave sa obžalovaná preukázateľne podieľala, resp. sa s nimi minimálne oboznámila (k tomu vid' vyššie). Ing. Štefaniska nepovažoval súd za potrebné opätovne vypočuť, nakoľko žiadne (obhajobou namietané) pochybnosti ohľadne atribútov súborov, príp. spôsobu ich obnovy neidentifikoval. Naopak, znalec tak pred súdom, ako aj pred orgánmi činnými v trestnom konaní vypovedal podrobne a jeho závery žiadna zo strán nijako relevantne (napr. predložením vlastného znaleckého posudku) nespochybnila.

Pokiaľ ide o sériu námietok, ktorými obžalovaná N.. W. spochybňovala zákonnosť a procesnú použiteľnosť údajov získaných z jej osobného počítača Harry, najvyšší súd sa s nimi nestotožnil. Bez ohľadu na to, že vydanie osobného počítača obžalovaná v doterajšom konaní nerozporovala (naopak, aj poukazom na tento svoj postup demonštrovala svoju aktívnu spoluprácu s orgánmi činnými v trestnom

konaní), aj najvyšší súd je toho názoru, že hoci to z Trestného poriadku výslovne nevyplýva, z povahy príkazu na uchovanie a vydanie počítačových údajov podľa § 90 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že jeho súčasťou musí byť aj konkrétna špecifikácia takýchto údajov (k tomu vid' § 93 ods. 1 Tr. por., ktorý vo vzťahu k zápisnici o vydaní počítačových údajov už výslovne uvádza, že musí obsahovať ich dostatočne presný opis tak, aby umožňoval určiť ich totožnosť). Ak totiž adresát príkazu nevie vo vzťahu k akej veci, resp. vo vzťahu k akým počítačovým údajom si má splniť svoju povinnosť, potom ho ani nemožno sankcionovať spôsobom predpokladaným v § 70 Tr. por., resp. mu vec alebo počítačové údaje odňať podľa § 91 Tr. por. (k tomu vid' aj ČENTÉŠ, J. a kol.: Trestný poriadok. Veľký komentár. 3. vyd. Bratislava, Eurokódex, 2017, s. 278).

Toto, ale nebol prípad obžalovanej N.. W.; i keď je pravdou, že výroková časť príkazu z 3. decembra 2009 len všeobecne odkazuje na počítačové údaje, vrátane prevádzkových údajov, ktoré obžalovaná mala v držbe, alebo ktoré mala mať pod kontrolou, z jeho odôvodnenia je úplne evidentné, že sa týka len tých údajov uložených na (akejkol'vek) výpočtovej technike a pamäťových médiách, ktoré obsahovali materiály, súvisiace s (konkrétne špecifikovaným) procesom verejného obstarávania, resp. údaje o osobách komunikujúcich a podieľajúcich sa na ňom (zv. IV, č. I. 1015). Podľa mienky najvyššieho súdu, z takto vymedzeného príkazu nemôže existovať pochybnosť o tom, akých údajov sa mal týkať. K okolnostiam doručovania príkazu treba uviesť, že z doručenky, ako aj zo zápisníc o vydaní počítačových údajov jednoznačne plyní, že príkaz bol obžalovanej doručený krátkou cestou 29. januára 2010; to, že z dokladov nevyplýva, v akom čase sa tak malo stať, nie je podstatné, nakoľko takýto údaj zákon nevyžaduje (zv. IV, č. I. 1014 - 1017).

Z hľadiska proporcionality zásahu do práv obžalovanej je treba osobitne poukázať aj na tú okolnosť, že obžalovaná, deklarujúc svoju ochotu spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní nad rámec doručeného príkazu dobrovoľne vydala celý počítač, hoci príkaz sa vzťahoval len na niektoré údaje z neho (resp. na údaje z ďalších zariadení, ktoré by spĺňali tam špecifikované kritériá). Po prevzatí počítača a vyhotovení kópií požadovaných údajov bol počítač po ani nie mesiaci v súlade s § 97 a nasl. Tr. por. obžalovanej vrátený (zv. IV, č. I. 1021) (k tomu vid' R 30/2016). Pokiaľ ide o náležitosti zápisnice, je naozaj pravdou, že bola spracovaná duplicitne (pozn. boli spracované dve zápisnice o tom istom úkone) a tiež je pravdou, že bola nesprávne označená (pozn. hoci z oboch zápisníc je evidentné, že predmetom vydania bol osobný počítač, aj tak boli označené ako „zápisnica o vydaní počítačových údajov“); tieto nedostatky ale nemajú vplyv na zákonnosť a procesnú použiteľnosť takto získaných údajov. Zo zápisníc totiž okrem všeobecných náležitostí podľa § 58 ods. 1 Tr. por. (obsahujúcich označenie orgánu - ÚŠP GP SR, miesto úkonu - v Košiciach v objekte P PZ ÚBOK, odboru Východ, čas úkonu - 29. januára 2010 medzi 12:00 - 12:20 hod., mená, priezviská a funkcie úradných osôb, t. j. prokurátorky a vyšetrovateľa, ako aj identifikačné údaje N.. W., stručný, ale výstižný popis úkonu, vrátane informácie o okamžitom odovzdaní počítača prítomnému znalcovi Ing. Štefaniskovi) možno v súlade s § 93 ods. 1 Tr. por. vyvodiť aj presný opis vydannej veci [„osobný počítač Harry, ktorý má (N.. W.) v mieste svojho trvalého bydliska a pomocou ktorého komunikovala s nezisteným zamestnancom MVARR SR v súvislosti s verejným obstarávaním“]. Napokon skutočnosť, že opis vydannej veci umožňoval určiť jej totožnosť vyplýva aj z uznesenia o vrátení veci, vo vzťahu ku ktorému sa obžalovaná vzdala práva na podanie sťažnosti a predmet vrátenej veci (ktorú predtým sama vydala) nijako nespochybnila (zv. IV, č. I. 1021).

Pokiaľ ide o námietky týkajúce sa absentujúceho poučenia o práve počítačové údaje nevydať, resp. nezákonnej hrozbe poriadkovej pokuty, najvyšší súd opätovne upozorňuje, že všetky zákonné ustanovenia smerujúce k zaisteniu počítačových údajov podľa § 90 a nasl. Tr. por. boli rešpektované. V žiadnej časti Trestného poriadku sa neuvádza, že by osoba, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú počítačové údaje, alebo poskytovateľ počítačových služieb mala byť v príkaze osobitne poučovaná o práve tieto údaje nevydať, ak by si tým mohla privodiť nebezpečenstvo trestného stíhania. Nie je tiež pravdivý argument, že toto právo obžalovanej vyplynulo z jej vtedajšieho postavenia, ako v tom čase „zjavne podozrivej z trestnej činnosti“; obžalovaná mala v čase dobrovoľného vydania veci postavenie svedkyne a ani z odôvodnenia príkazu nevyplývajú také evidentné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť záver o jej trestnej činnosti.

Napokon to, že obžalovaná pri vydaní svojho osobného počítača nekonala v omyle (mysliac si, že má povinnosť vydať požadované počítačové údaje i napriek tomu, že ju usvedčujú) jednoznačne vyplýva aj z jej následného konania, keď - ako uvedieme nižšie, v ňom obsiahnuté údaje sa pred vydaním pokúsila vymazať a neskôr aj rozsiahlo spochybňovala ich inkriminačný charakter. Nad rámec uvedeného najvyšší súd konštatuje, že ani prípadné nevydanie takto požadovaných počítačových údajov by nemalo žiadne iné následky len tie, že by jej po splnení podmienok podľa § 91 ods. 1 Tr. por. boli odňaté. K hrozbe uloženia poriadkovej pokuty najvyšší súd opakuje, že k vydaniu osobného počítača došlo na podklade príkazu podľa § 90 ods. 1 písm. b), e) Tr. por., ktorý takúto hrozbu neobsahuje a nie na podklade výzvy podľa § 89 ods. 1 Tr. por. Pritom v tomto smere treba poukázať aj na tú okolnosť, že namietané poučenie nie je zachytené v druhom vyhotovení zápisnice, ktorú taktiež obžalovaná vlastnoručne podpísala (zv. IV, č. l. 1016).

S ohľadom na tieto skutočnosti (ktoré vylučujú, že by počítačové údaje boli získané nezákonne), odvolací súd nepovažoval za potrebné hlbšie analyzovať právne následky takto prípadne nezákonne získaných údajov. Len kvôli úplnosti v stručnosti podotýka, že tzv. doktrínu plodov z otráveného stromu slovenský trestný proces (s výnimkou § 119 ods. 4 Tr. por.) do dnešného dňa neprevzal. Uvedená doktrína má pôvod v angloamerickej právnej kultúre, konkrétne v Spojených štátoch amerických, avšak aj tam sa medzičasom vyvinula do tej podoby, že pripúšťa použitie dôkazov získaných v dobrej viere, pokiaľ ide o zákonnosť postupu prokuratúry. Aplikácie tejto doktríny je preto bez poznania jej historického vývoja a aplikačnej praxe v štátoch pôvodu apriori vylúčená (k tomu bližšie vid' rozsudok najvyššieho súdu z 24. januára 2019, sp. zn. 5 To 8/2018).

K právnej kvalifikácii skutku

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutku, odvolací súd odstránil nepresnosť pri formulácii účasti obžalovanej na trestnej činnosti, ktorú súd prvého stupňa uznal vinnou za pomoc k spolupáchateľstvu podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. k § 20 § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák. Súčasné použitie ustanovení o účastníctve podľa § 21 Tr. zák., ako aj ustanovení o spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. je u tej istej osoby vylúčené (k tomu vid' aj R 11/1983). K námietke obhajoby, podľa ktorej nie je zrejmé, z akého dôvodu bolo obžalovanej pričítané zavinenie aj podľa § 266 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák., najvyšší súd upriamuje pozornosť na § 21 ods. 2 Tr. zák. podľa ktorého sa (zvyčajne) na trestnú zodpovednosť účastníka použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti páchatel'a. Ide o prejav akcesority účastníka na trestnej činnosti, ktorý spočíva v tom, že jeho konanie sa posudzuje podľa toho istého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona ako konanie páchatel'a.

K výrokom o treste

K výmere trestu sa najvyšší súd stotožnil s argumentáciou prokurátorky, podľa ktorej v posudzovanom prípade neboli splnené podmienky pre priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. Aj najvyšší súd je toho názoru, že obžalovaná sa nijako nepodieľala na objasnení trestnej činnosti, naopak, od začiatku svoju participáciu na trestnej činnosti, ako aj vedomosť o účasti iných osôb na nej popierala. V podstate jediných koho obžalovaná z trestnej činnosti usvedčovala, bola Y. X., sčasti aj Y. I. (ktorí napokon ani neboli obvinení) a N.. L.. P. Táto jej „aktivita“ však bola podľa mienky tunajšieho súdu vyvolaná hlavne dôkaznou situáciou, keď bola nútená presvedčivo vysvetliť, z akého dôvodu figurovala v dokumentácii ako odborne spôsobilá osoba, resp. prečo udelila súhlas s uvedením svojej osoby v oznámeniach o výsledku verejného obstarávania.

K tvrdeniu súdu prvého stupňa, že obžalovaná N.. W. dobrovoľne vydala osobný počítač, na ktorom sa našlo 55 súborov, ktoré výrazným spôsobom napomohli objasniť proces prípravy dokumentácie k verejnému obstarávaniu, najvyšší súd opätovne uvádza, že predmetný počítač odovzdala na základe príkazu na uchovanie a vydanie počítačových údajov podľa § 90 ods. 1 písm. b), e) Tr. por. (pozn. išlo teda o jej povinnosť, ktorej splnenie by si orgány činné v trestnom konaní mohli v režime § 91 ods. 1 Tr. por. vynútiť), ale hlavne po tom, ako sa obžalovaná pokúsila inkriminujúce súbory vymazať (zv. IV,

č. l. 1014 - 1017, 1030). Ako to totiž zo znaleckého posudku Ing. Štefaniska plyní, pri obnovení súborov z priečinku „Marta“, ktorý bol pôvodne umiestnený na pracovnej ploche počítača, bol použitý softvérový program File Scavenger Personal Version 3.0, teda program, ktorý slúži na obnovu zmazaných dát (zv. 22, č. l. 6818d). Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že obžalovaná nielenže nenapomáhala orgánom činným v trestnom konaní, ale podobne ako iní obžalovaní, aj ona sa usilovala svoju trestnú činnosť do poslednej chvíle utajiť.

Na druhej strane, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že u obžalovanej N.. W. existujú dôvody pre postup podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. K odôvodneniu napadnutého rozsudku súd považuje za potrebné dodať, že za dôvod pre mimoriadne zníženie trestu nemožno vyhodnotiť samotnú existenciu poľahčujúcich okolností [z ktorých, ako bolo vysvetlené vyššie, okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. ani nebola daná; kým naopak, okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. bola s poukazom na odpis z registra trestov, register priestupkov, správu o povesti a hodnotenie zamestnávateľov, priznaná správne; zv. 21, č. l. 6520 - 6524, 6594, 6705], na ktoré súd prvého stupňa v odôvodnení na s. 33 - 34 odkazuje. K prieskumom v konaní (pozn. uznesením ústavného súdu z 15. júna 2016, sp. zn. I. ÚS 387/2016, bola sťažnosť N.. W. v tomto smere odmietnutá), resp. k samotnému odstupu od spáchaného skutku možno skonštatovať, že tieto okolnosti mali len čiastočný vplyv na konečnú výmeru trestu. V prípade obžalovanej bola navyše (oproti iným obžalovaným) existencia prieskumov v konaní zohľadnená aj primeranou peňažnou satisfakciou zo strany Vlády SR, z ktorého dôvodu bola jej sťažnosť rozsudkom z 29. marca 2018 vyškrtnutá zo zoznamu prípadov pred ESLP (zv. 22, č. l. 6567, 6579).

Okolnosť prípadu, ktorá sa podľa mienky tunajšieho súdu bežne nevyskytuje, a ktorú preto možno hodnotiť ako výnimočnú, je nesporne aj tá, že kvôli pasivite orgánov činných v trestnom konaní sa nepodarilo zabezpečiť také penzum dôkazov, ktoré by postačovalo na odsúdenie ďalších osôb, ktoré sa na trestnej činnosti podieľali v nepomerne významnejšej miere a z trestnej činnosti mali najväčší profit. V posudzovanom prípade došlo naozaj k výnimočnej situácii v tom smere, že obžalovaná N.. W. bola uznaná vinnou v postavení neskoršieho „článku reťaze“, hoci „skoršie články“, tzn. osoby, ktoré zrejme priamo organizovali a v spolupráci s už odsúdenými N.. Y. a N.. L.. P. pripravovali podklady k verejnému obstarávaniu (a ktorých účasť na trestnej činnosti nepriamo vyplýva aj zo skutkovej vety), vrátane osôb, ktoré z tohto verejného obstarávania profitovali, nielenže neboli potrestané, ale neboli ani len stíhané. V tomto smere treba dať za pravdu obhajobe, že obžalovaná N.. W. bola odsúdená „diskriminačne“; túto „diskrimináciu“ ale nespôsobili súdy, ktoré rozhodujú len o tých veciach, v ktorých im bola podaná obžaloba, ale orgány činné v trestnom konaní, ktoré napriek relevantným podozreniam voči takýmto osobám nevedli vyšetrovanie dostatočne razantne tak, aby im trestnú činnosť preukázali (napr. sa neuskutočnili prehliadky iných priestorov a pozemkov na MVaRR SR, ÚVO, u členov víťazného konzorcia, domové prehliadky u podozrivých osôb; nebolo vykonané sledovanie osôb, resp. použité informačno-technické prostriedky atď.).

K okolnostiam prípadu treba doplniť aj tú skutočnosť, že obžalovaná N.. W. zrejme do poslednej chvíle nepoznala presný objem zákazky, ktorej manipulácii napomáhala a o tejto okolnosti sa dozvedela až pri príprave oznámení o výsledku verejného obstarávania koncom júla 2007 (zv. IX, č. l. 3067). Inými slovami, kým obžalovaní N.. Y. a N.. L.. P. páchali trestnú činnosť s tým vedomím, že manipulujú verejné obstarávanie s rámcovým objemom 97 mil. €, takáto vedomosť u obžalovanej preukázaná nebola. Naproti tomu, k pomerom obžalovanej treba popri tých skutočnostiach, ktoré našli reflexiu v § 36 písm. j) Tr. zák. osobitne poukázať aj na vyjadrenie VÚSaCCH Košice z 19. novembra 2019, podľa ktorého to bola práve obžalovaná N.. W., kto sa výrazným podielom a aktívnym prístupom pričínil o udelenie ocenenia v medzinárodnej súťaži Fair Sourcing Awards (za inovatívne a inšpiratívne využívanie elektronických aukcií a ďalších elektronických nástrojov, ktoré umožňujú zvyšovať ekonomickú efektivitu a transparentnosť nákupných rozhodnutí). Po zvážení významu a povahu účasti obžalovanej na trestnej činnosti podľa § 34 ods. 5 písm. b) Tr. zák. (sprítomnenej v skutkovej vete), ako aj tých okolností prípadu (pozn. čiastočne prieskumy v konaní, resp. dlhý odstup od spáchaného skutku, nevyvodzovanie trestnej zodpovednosti u osôb, ktoré sa na trestnej činnosti podieľali v omnoho väčšom rozsahu, nižšia miera zavinenia vo vzťahu k následku trestného činu) a pomerov obžalovanej (príčinenie sa o udelenie ceny v medzinárodnej súťaži), ktoré sa bežne pri tomto druhu trestnej činnosti

nevyskytujú, aj najvyšší súd dospel k záveru, že uloženie trestu na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 7 rokov by bolo neprimerane prísne.

Pokiaľ ide o stanovisko „Amicus curiae“ Aliancie Fair-play z 18. novembra 2019 najvyšší súd upozorňuje, že zvolený inštitút (prekladaný ako „Priateľ súdu“) má pôvod v angloamerickom právnom systéme a na Slovensku nie je v Trestnom poriadku výslovne upravený. Aj § 4 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 2 ods. 13 Tr. por., ktoré pojednávajú o spolupráci so záujmovými združeniami občanov (pozn. ktorým môže byť aj občianske združenie Aliancia Fair-play) je tradične - v kontexte ostatných zákonných ustanovení (pozn. hlavne § 4 ods. 4, ods. 5 Tr. por. a § 5 Tr. por.), zameraný na individuálnu prevenciu. Znamená to, že zásada spolupráce so záujmovými združeniami občanov (a s dôveryhodnou osobou) sa v slovenských podmienkach prejavuje v ich výchovnom pôsobení na obvineného, napr. v možnosti ponúknuť súdom prevzatie záruky za nápravu obvineného, príp. za dovŕšenie nápravy u odsúdeného (R 59/1972, R 1/1984, R 14/1985). Keďže k tomuto aktivita Aliancie Fair-play nesmerovala (pozn. tá namietala neexistenciu dôvodov pre mimoriadne zníženie trestu), ako aj z dôvodu, že okolnosťami podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. sa najvyšší súd zaoberal vyššie, predložené stanovisko síce zobral na vedomie, ale bližšie sa k nemu vyjadrovať nebude (pozn. podobne ako ústavný súd pri rozhodovaní o zrušení tzv. Mečiarových amnestií, sp. zn. PL. ÚS 7/2017, alebo pri rozhodovaní o hraniciach prípustnej kritiky verejne činných osôb, resp. pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy pri zásahoch do osobnostných práv sťažovateľov, sp. zn. IV. ÚS 302/2010, resp. III. ÚS 288/2017).

Najvyšší súd sa stotožnil s tou časťou argumentácie prokurátorky, v ktorej namietala trest zákazu činnosti. A hoci výmeru trestu súd s ohľadom na význam a povahu účasti obžalovanej na spáchanom skutku, považoval za primeranú, vymedzenie trestu spočívajúce v zákaze pôsobiť v orgánoch obstarávajúcich verejné obstarávanie, nepovažoval za dostatočne určité (R 39/1987). Vzhľadom na to, že „orgán obstarávajúcich verejné obstarávanie“ nie je legálnym pojmom podľa zákona č. 25/2006 Z. z., resp. neskorších právnych predpisov o verejnom obstarávaní, nie je úplne zrejmé, čo mal pod ním súd prvého stupňa na mysli. Bez ohľadu na to, uložené vymedzenie trestu zákazu činnosti by zrejme nepostihlo výkon jej terajšieho zamestnania (pozn. na D. pracuje ako referent pre verejné obstarávanie; zv. 21, č. l. 6594), resp. výkon jej skoršej podnikateľskej činnosti (pozn. prostredníctvom spoločností Q. obžalovaná podnikala v oblasti verejného obstarávania, resp. vzdelávacej činnosti v oblasti verejného obstarávania; zv. 22, č. l. 6818b - 6818h), ktoré aktivity by s ohľadom na toto odsúdenie taktiež po určitú dobu vykonávať nemala. Na podklade týchto skutočností najvyšší súd rozhodol tak, že obžalovanej upravil trest zákazu činnosti v tom smere, že jej zakázal výkon zamestnania, povolania, funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie a ktorých predmet (teda predmet zamestnania, povolania, funkcie alebo inej činnosti) spočíva v akejkoľvek participácii na procese verejného obstarávania, resp. s týmto procesom akokoľvek súvisí, alebo činnosti, ktorej podmienky výkonu upravuje zákon č. 25/2006 Z. z. alebo neskoršie právne predpisy o verejnom obstarávaní.

Na podklade týchto skutočností najvyšší súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil, a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uznal obžalovanú N.. W. vinnou na identickom skutkovom základe z napadnutého rozsudku s tým rozdielom, že z neho vypustil časť o prísľube uzavretia zmluvy s MVaRR SR, ktoré konanie kvalifikoval ako zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. k § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák. Za to jej súd - po vypustení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák., uložil identické tresty s tým rozdielom, že jej sprísnil trest zákazu činnosti tak, aby zahŕňal akékoľvek aktivity týkajúce sa verejného obstarávania. Súd zároveň podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovanej Ing. W. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.